

Vad har du i din betjord?

Du har just öppnat årets sortnummer av **Betodlaren**. Det är samma visa varje år. Resultaten bildligt talat trycks in och bokstavligt talat trycks i sista minuten. För att bli ditt underlag till ett av det nya årets första beslut. Att välja betsort.

Rätt beslut hänger på svaret på frågan ställd i rubriken: Vad har du i din jord?

Mer konkret tänker jag på vikten av att veta vilka motståndare till full sockerskörd i form av svampar och virus som gömmer sig i marken. Vapnen mot dessa måste till stor del köpas med fröpåsen.

Den första sjukdomen att ha koll på är **Rhizomania** som orsakas av ett virus som sprids med en jordburen svamp. Sjukdomen finns på minst tio procent av vår betareal, kanske betydligt mer. Under senare år har förädlarna byggt in resistens mot Rhizomania i nästan hela sitt förädlingsmaterial. Extrautrustningen på nittioalets sorter är därför sedan några år tillbaka praktiskt taget standard, men till en viss merkostnad. På 2011 års sortlista saknas resistensen bara i sorterna Gunilla och den nya sorten Sy Harpoon.

Nummer två blir BCN **Betcystnematoden** *Heterodera schachtii*. Närmare hälften av våra betfält har mätbara förekomster av ägg och larver. De flesta av fälten har rätt låga förekomster, under fem ägg och larver per gram jord. Det låter inte så mycket men det innebär runt 300 000 per kvadratmeter, alltså så där en 40 000 per beta. Har du nematoder måste därför motvapen med i fröpåsen. Jag skriver om sorter för "nematodjord" längre fram i detta nummer. Vissa normalsorter klarar sig avkastningsmässigt klart bättre än andra vid låga nematodförekomster. Men samtidigt ligger uppförskningen kvar på normal-

sortens höga nivå. Och även om den här gruppen av sorter, som vi valt att kalla escape- (E) sorter, är bättre än normalsorter, så är toleranta (T) sorter ännu bättre, där du har nematoder. E-sorter kan därför sägas vara både ett problem och en möjlighet. Det tråkiga med gruppen nematodtoleranta (T) är att de har lägre skördepotential där nematoderna lyser med sin frånvaro. Tyvärr ser det ut att dröja minst tre år till innan vi har toleranta sorter som ligger på toppsorternas skördenivå. Men ju mer gapet krymper mellan sorttyperna desto intressantare blir nematodtoleranta (T) sorter för allt fler odlare.

Under året har HS Malmöhus börjat erbjuda en kompletterande nematodkartering i samband med den ordinarie markarteringen. Analystheten kan du välja själv. Fundera på om inte det kan vara något för dig.

Så har vi **Aphanomyces** till sist. EU gav i november godkännande till fortsatt användning av den verksamma substansen hymexazol. Det var viktigt. Allt svenskt sockerbetsfrö betas med denna substans i produkten Tachigaren. Men algsvampen *Aphanomyces cochlioides* jobbar mot sockerbetan från groningen till sista dagen på hösten och hymexazol håller bara fram till sex veckor efter uppkomst. Därefter måste vapnet hämtas från genetiken. Sorterna Mixer, Minta, Nexus och Rasta är klara plusvarianter mot övriga sorter. Tveta inte att välja någon av dessa sorter om du vet eller misstänker större problem med *Aphanomyces*. Några sorter är minusvarianter i detta avseende. På jordar med högt tryck och låg motståndskraft som syns i Ca-Al-tal under 250 kan skördeskillnaden mellan plus- och minusvarianter vara flera ton socker per hektar.

Trevlig läsning och ett gott slut på betåret 2010!

Robert Olsson, NBR

Kontaktpersoner, NBR **OBS! Vi har nya e-postadresser**

Adresser:	Jens Nyholm Thomsen	Försökschef – verksamhetsansvarig	+45 54 69 14 40	jnt@nordicbeetresearch.nu
Höjbygaardvej 14 DK-4960 Holeby	Robert Olsson	Försökschef – tekniskt ansvarig	0709-53 72 60	robert.olsson@nordicbeetresearch.nu
	Anne Lisbet Hansen	Försöks- och projektledare	+45 21 68 95 88	alh@nordicbeetresearch.nu
	Otto Nielsen	Försöks- och projektledare	+45 23 61 70 57	on@nordicbeetresearch.nu
Borgeby Slottsväg 11 SE-237 91 Bjärred	Åsa Olsson	Försöks- och projektledare	0709-53 72 62	asa.olsson@nordicbeetresearch.nu
	Rebecka Svensson	Bitr försöks- och projektledare	0709-84 00 03	rebecka.svensson@nordicbeetresearch.nu
	Lone Linke	Support	+45 54 69 14 40	ll@nordicbeetresearch.nu